

København, den 14. februar 2020

Høringssvar vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter)

Overordnede bemærkninger

Lev Uden Vold hilser forslaget om gratis psykologbehandling i tilknytning til et krisecenterophold velkomment. Det er vores klare opfattelse, at målgruppen har et stort behov for psykologbehandling, og at det nugældende krav om lægehenvielse samt egenbetaling for behandlingen er en betydelig forhindring for, at kvinderne i dag hurtigt kan få den hjælp, de har brug for.

Ligestilling af mænd og kvinder i serviceloven

Det er Lev Uden Volds klare opfattelse, at behovet for psykologbehandling er det samme for voldsudsatte mænd, som er indskrevet på et mandecenter/i et botilbud under servicelovens § 110. Helt grundlæggende mener Lev Uden Vold, at serviceloven bør give kvinder og mænd lige adgang til hjælp – også når det gælder vold i nære relationer. I skrivende stund er §§ 109 og 110 de eneste bestemmelser i serviceloven, hvori der gøres forskel på retsstillingen på baggrund af køn. Vi mener ikke, at vi i et moderne samfund kan acceptere, at ikke alle er lige for loven. Istanbulkonventionen¹ fastslår da også, at de tiltrædende stater "...skal træffe de lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der er nødvendige for at fremme og beskytte retten for alle mennesker.....til at leve uden vold i såvel den offentlige som den private sfære."² Vi mener på den baggrund, at servicelovens § 109 skal udvides til at omfatte alle borgere uanset køn.

Ret til gratis psykologbehandling til mænd indskrevet under § 110 – og til medfølgende børn

Da nærværende lovforslag ikke angår mænds adgang til indskrivning på krisecenter under § 109, må vi i stedet insistere på, at målgruppen for nærværende lovforslag udvides til også at omfatte mænd, som indskrives i et § 110-tilbud, når indskrivningsårsagen er vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold.

På tilsvarende vis er det vores anbefaling, at også de børn, som på grund af vold i nære relationer, følger med deres far i et § 110-tilbud, opnår ret til 10 timers gratis psykologhjælp på lige vilkår med børn, som medindskrives på landets krisecentre under § 109. Det er helt åbenlyst uretfærdigt,

¹ Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet.

² Artikel 4 (2).

at børn, som følger med deres far på et mandecenter, ikke har samme rettigheder, som børn der indskrives på krisecenter i følge med deres mor.

Af nærværende lovforslags punkt 3 fremgår, at lovforslaget vurderes at have positive ligestillingsmæssige konsekvenser for kvinder samlet set. Denne vurdering deler vi ikke, idet vi mener, at den omstændighed, at mænd har en ringere retsstilling, end kvinder har, ikke kan siges at udgøre en fordel for kvinderne. Tværtimod er det vores opfattelse, at lovforslaget rummer negative ligestillingsmæssige konsekvenser for voldsudsatte mænd.

Konkret foreslår vi derfor, at der – så længe servicelovens § 109 alene vedrører kvinder – af ligestillingsmæssige hensyn foretages følgende to tilføjelser til servicelovens § 110:

”Stk. 7 Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ti timers psykologbehandling til personer, der på grund af vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, får ophold i boformer efter stk. 1.....”.

”St. 8 Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager en forælder under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse, når indskrivningsårsagen er vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold”.....”

Disse forslag skal imidlertid alene ses som et forslag til en midlertidig løsning på ligestillingsproblematikken.

Tidspunktet for iværksættelse af psykologbehandlingen

En betydelig del af kvinderne på landets krisecentre har været udsat for traumatiserende oplevelser, og det er derfor væsentligt, at kvinderne hurtigst muligt efter indskrivningen på krisecentret får tilbudt psykologbehandling. Det er derfor vores anbefaling, at bestemmelsen i lovforslagets § 1 formuleres således, at tilbuddet om psykologbehandling skal iværksættes ”...hurtigst muligt efter indskrivningen, og senest når forberedelsen til udflytningen påbegyndes.” På denne måde vil tilbuddet om behandling fremrykkes til glæde for kvinderne og deres børn, som er afhængige af deres mors omsorg og nærvær.

Sikring af de indskrevne kvinders ret til anonymitet

Vi mener, at det er væsentligt, at det sikres, at løftet om anonymitet under indskrivning på krisecenter til enhver tid kan opretholdes; også selvom kvinden vælger at gøre brug af tilbuddet om psykologbehandling. Vi mener derfor ikke, at psykologlovens regler om pligten for autoriserede psykologer til at føre ordnede optegnelser skal være en hindring for, at kvinderne garanteres, at deres anonymitet opretholdes over for krisecentret og kommunalbestyrelsen. Vi er enige i, at anonymitet ikke kan opretholdes over for den psykolog, som udfører behandlingen, men da den pågældende har tavshedspligt, ses dette ikke at være en hindring.

Præcisering af betalingsansvaret

Erfaringerne fra Lev Uden Volds juridiske rådgivning viser, at betalingsansvaret for kvinders ophold på krisecenter i praksis hyppigt giver anledning til tvivl. Det er samtidig vores indtryk, at tvivlen afføder et betydeligt merarbejde for krisecentrenes administrative personale. Vi foreslår på den baggrund, at det med nærværende lovforslag præciseres, hvorvidt det er den ansvarlige

handlekommune efter § 9, stk. 7 i lovbekendtgørelse nr. 826 af 16/8 2019 om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), der bærer ansvaret for at give kvinden tilbud om gratis psykologbehandling både under og efter opholdet i et § 109-tilbud.

Af retssikkerhedslovens § 9, stk. 8 fremgår, at "(betalingsforpligtelsen)...består, så længe personen har ophold i det pågældende botilbud eller et tilsvarende botilbud eller et tilbud omfattet af stk. 9". Der kan derfor være tvivl om, hvorvidt der efter denne bestemmelse er hjemmel til at pålægge hjemkommunen betalingsansvaret for den eventuelle psykologbehandling, som måtte finde sted efter udskrivningen fra krisecentret. Hvis det er ministeriets holdning, at det er den i § 9, stk. 8 omtalte hjemkommune, der skal bære den fulde betalingsforpligtelse, vil vi derfor foreslå, at det undersøges, hvorvidt retssikkerhedslovens § 9, stk. 8 rummer hjemmel hertil.

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Anne-Sofie Theilgaard
Juridisk konsulent

Lev Uden Vold